

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๔
สังสมสิริมงคลด้วยความสำรวม

มองเห็นเด็กมีระเบียบสวยงาม มีสติตั้งต้งหน้าต่อการได้ยินได้ฟังนี้ก็รู้สึกเป็นมงคลนะ เพียงเด็กนั่งเป็นระเบียบ มีตั้งท่าตั้งทางในทางความดี อย่างเข้าวันนี้เป็นต้นเหตุก็คือเด็กมานี้เพื่อชมพระบารมีท่าน ที่เสด็จมาโปรดเมตตาชาวพี่น้องเมืองอุดรเรา เด็กมานี้มีความขี้มขี้มแจ่มใส ตั้งหน้าตั้งตามีสติตั้งระมัดระวังตัว เหล่านี้เป็นส่วนความดีงามประจำเด็กประจำบุคคลทั่ว ๆ ไปทั้งนั้น ถัดจากเด็กมาก็คือพวกเราทั้งหลาย สติตั้งจะมุ่งหน้าต่อความดีงามเป็นอย่างมากทีเดียว ซึ่งเป็นความระมัดระวังที่ถูกที่ทีเป็นสิริมงคล การปล่อยตัวจึงไม่ใช่ของดี

ถ้าอยู่ตามปรกติก็เรียกว่าปล่อยตัวโดยหลักธรรมชาติ ไม่สำรวมระวัง แล้วสิ่งที่คอยจุดคอยลากคือฝ่ายต่ำ ความคึกความคะนอง ความติดความดินเพื่อลงทางต่ำ มันก็จุดลากไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นนิสัยของระหว่างฝ่ายต่ำกับตัวของเราเอง ถูกจุดลากไปตามอำนาจของเขา เรานั่งอยู่ด้วยกันนี้มากต่อมาก จะเป็นเจตนาความระมัดระวัง สติตั้งที่เป็นกุศลความดีงามทั้งนั้น วันนี้จึงเรียกว่าเป็นวันมหามงคลของเราเฉพาะเวลานี้ในบริเวณนี้ ก็เพราะสาเหตุหลักท่านเสด็จมา นี่ก็เป็นเครื่องดึงดูดความเป็นสิริมงคลของพี่น้องทั้งหลายให้ได้สั่งสมขึ้นมากขึ้น ด้วยการเห็นการได้ยินได้ฟังการสำรวมระวัง มีแต่เรื่องความเป็นมงคลทั้งนั้น นี่ท่านเรียกว่าธรรม

การปล่อยเนื้อปล่อยตัวไม่ใช่ของดี ปล่อยเลยตามเลยก็หาราคำราคาไม่ได้ ภูเขาไม่มีใครตำหนิเขานะ แต่คนตัวเล็ก ๆ ก็ตามมันต่างกับภูเขาทั้งลูก มีตำหนิได้ มีชมได้ เพราะคนแต่ละคน ๆ มีคุณค่าประจำตัว ๆ ที่ควรแก่การตำหนิติชมอยู่เสมอไป ถ้าเราไม่ระวังก็ถูกตำหนิติเตียนไปเรื่อย ๆ ถ้าระมัดระวังทำตัวเป็นคนดีก็ได้รับการชมเชยจากผู้อื่นด้วย มีความปลื้มปิติยินดีในตัวเองด้วย นั่นละท่านเรียกว่าธรรม ธรรมมีสติตั้งระมัดระวัง ปัญญาคอยสอดส่องความดีชั่วของตัวเองและของกิจการงานต่าง ๆ ไปจากใจ สำรวมระวังเสมอ นี้เรียกว่าเป็นนิสัยของชาวพุทธเรา ควรจะมีเครื่องยับยั้งตัวเองด้วยสติปัญญา พิจารณาเหตุผลดีชั่วต่าง ๆ จะไม่ค่อยเสียคน ตั้งแต่เล็กจนกระทั่งถึงโตเฒ่าแก่ชรา ตายไปเหมือนซุงทั้งท่อนไม่เกิดประโยชน์อะไร เพราะความปล่อยตัว

ให้มีความระมัดระวังตัวของเราในความดีงามทั้งหลาย เพราะเราเกิดมาทุกคนหวังความดีงามด้วยกันทั้งนั้น ควรจะได้ความดีงามติดตัวไปด้วยความสำรวมระวังรักษาตัวเอง พินิจพิจารณาในกิจการต่าง ๆ อย่างนี้ดี นี่ท่านเรียกว่าธรรม ถ้าธรรมอยู่กับผู้ใดผู้นั้นเป็นสิริมงคลแก่ตัวเองไม่เลือกที่อยู่ อยู่กับตัวเอง ความเคลื่อนไหวของเราเอง จะ

ไปทางถูกทางผิดอะไรก็ได้ จึงต้องให้สำรวมระวังเสมอ นี่เรียกว่าชาวพุทธ ควรได้สำรวมระวัง เช่นอย่างพระท่านอยู่ในป่า อย่างนี้เห็นไหม บริเวณนี้เราไม่ให้ใครเข้าไปยุ่งเลย เราสงวนไว้สำหรับพระท่านบำเพ็ญเพียรของท่าน ทั้งวันทั้งคืนท่านทำความเพียรเพื่อชำระจิตใจของท่านตลอดเวลา อย่างนี้ตลอดมา จึงต้องให้เป็นวรรคเป็นตอนสำหรับประชาชนกับพระกับเณรผู้ปฏิบัติธรรม ซึ่งมีความเคลื่อนไหวต่างกันตั้งแต่จิตใจออกไป

พระท่านเคลื่อนไหวทางด้านธรรมะ มีสติตั้งระมัดระวังรักษาตัว คือใจสำคัญมากที่สุด ถ้าใจได้พาเสีย เสียหมดทั้งคน เสียหน้าที่การงาน เสียไปหมด ตลอดบ้านเมืองล่มจมได้ ถ้าความสำรวมความระมัดระวังรักษาไม่มี ถ้ามีสติตั้งระมัดระวังรักษาตัวและสมบัติของตัว ตลอดส่วนรวม กระทั่งถึงชาติบ้านเมือง ต่างคนต่างรับผิดชอบด้วยกันแล้ว บ้านเมืองก็นับวันเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ คำว่าเจริญ แผ่นดินก็แผ่นดินอยู่นั้น ต้นไม้เป็นต้นไม้ ภูเขาเป็นภูเขา แต่ความที่จะรับสุขรับทุกข์เพราะความเจริญและความเสื่อมนี้คือมนุษย์เราที่อยู่ในแผ่นดินอันนี้

เฉพาะอย่างยิ่งคือเมืองไทยของเรา ควรจะมีศีลธรรมประจำใจไปด้วยกันทุกคน ๆ จะมีการเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับลำดับ การปล่อยเนื้อปล่อยตัวนี้มีแต่ทรุดลง ๆ นี้ละคำว่าเจริญหรือเสื่อมอยู่กับมนุษย์ผู้ครองแผ่นดิน เช่น ครองแผ่นดินไทยเรา ก็มนุษย์คนไทยทั้งชาตินั้นแหละครองแผ่นดินไทยด้วยกัน แผ่นดินไทยเจริญรุ่งเรืองหรือเสื่อมทราม ไปจากมนุษย์เราผู้ครองบ้านครองเมืองครองแผ่นดินนั้นะ จึงต้องให้ระมัดระวังรักษา อย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัวจนเกินไป ทุกสิ่งทุกอย่างการอยู่การกินการใช้ การสอย ขอให้มีความระมัดระวังมีขอบมีเขตพอดีพอดี อย่าให้เลยเถิดไป อะไรก็จับ ๆ จับ ๆ ตื่นมานี้เอาอาหารว่างอะไรเลี้ยงเข้าไปในปากแล้ว ก่อนที่น้ำจะเข้าไปล้างหน้าของเรา ต้องเอาอาหารว่างเข้าไปเลี้ยงเสียก่อน อย่างนี้ละมันเคยตัว

ตื่นขึ้นมาหาคำว่านั้นคว้านั้นมากินเสียก่อน อยากล้างหน้าเมื่อไรก็ล้าง ไม่ล้างก็มอมแมมไปทั้งปากทั้งหน้านั้นละ เป็นอย่างนี้ทั่วเมืองไทยมาดูไหม นี่คือการไม่ระมัดระวัง อย่างนี้ละมันสาตกกระจายไปหมดทั่วเมืองไทยเรา ต่างคนต่างเป็นอย่างเดียวกันนี้เป็นยังไง นับแต่หลวงตาบัวลงไป ตื่นขึ้นมาก็ โยม ๆ ไปเอาขนมมา วันนี้อาตมาหิวมาก ฆ่าคนก็ได้ละ เวลานี้กำลังโมโห ไปหาข้าวต้มขนมมาให้อาตมาล้างหน้าเสียก่อน เวลานี้มันมอมแมมด้วยความหิวนะหลวงตา แล้วก็เอามาล้างหน้า

ที่นี้ญาติโยมก็ไม่ได้อยู่ได้หลับได้นอนละ หาวิ่งแต่อาหารมาล้างหน้าพระวัดป่าบ้านตาดทั้งหมด มีแต่พระหาอาหารการบริโภคมาล้างหน้าก่อนน้ำ นี่เป็นยังไงพิจารณาซิ แล้วพวกญาติโยมก็เอาอีกแหละ ทั้งจะหาอาหารมาล้างหน้าพระ ทั้งจะหาอาหารมาล้างปากตัวเอง ก็มอมแมมไปด้วยกันหมด สุดท้ายเฉพาะเมืองอุดรเรามีแต่พวกมอม

แม่มด้วยความทิวโหย ล้างปากล้างท้องยิ่งกว่าการล้างหน้า ยิ่งกว่าการพิจารณาเหตุผลดีชั่วต่าง ๆ ประจำตัว นี่เสีย พวกกันพิจารณาไว้ให้ดี เรยกตัวอย่างมา แล้วกระจายออกไปทั่วประเทศไทย คนหนึ่ง ๆ ถ้าเป็นอย่างนี้แล้วดูได้ไหม ถ้าต่างคนต่างสำรวมระวังต่างคนต่างมีขอบเขตเหตุผลมีหลักมีเกณฑ์ สวยงามทั้งประเทศไทยเราละ

คิดดูหมาเราเลี้ยงไว้ หมานี้เขามีวินัยนะ หมาวัดป่าบ้านตาด เวลาเขาเข้าในกรงแล้วใครไปเพ่นพ่านเขาวอกวากใส่เลยทีเดียว มายุ่งทำไม นั่นเห็นไหมล่ะเขามีวินัยเขาพรวดพราดเข้าไปเขาไล่กัดเอาหลงทิศไปนะ ถ้าไปธรรมดาเขาไม่มีอะไร นี่เรียกว่าเขามีวินัย เราก็กินมีวินัยซิ สุ่มสี่สุ่มห้าอะไรไม่ว่าใกล้ว่าไกล กิริยาท่าทางคละเคล้าไปด้วยความสกปรกโสมมใช้ไม่ได้คนไม่มีวินัย วินัย แปลว่าเครื่องกำจัดความชั่วช้าลามก ท่านเรียกว่าวินัย ๆ เครื่องกำจัดความชั่วช้าลามกทั้งหลายออกจากกายวาจาใจของเรา นั่นท่านเรียกว่าวินัย เพราะฉะนั้นขอให้มีวินัย

วันนี้ยกหมามาพูดบ้าง เพราะหมากับคนอยู่ด้วยกัน หมมาเป็นยังไงก็กระเทือนถึงเจ้าของหมา ถ้าหมาดีก็เจ้าของดี รักษาหมามีกฎมีระเบียบ หมามีวินัยแสดงว่าเจ้าของก็มีวินัย ถ้าหมาเลอะเทอะเจ้าของหาวินัยไม่ได้ เลอะเทอะไปหมด ความหมายว่าอย่างนั้นนะ มันสื่อไปทุกอย่างจากคนนี่แหละไม่ใช่จากใคร หมามาเขาจะไปรู้เรื่องรู้อะไรว่าเขามีวินัยไม่มีวินัย เราไปว่าให้เขาต่างหาก เขามีวินัยอะไร เวลานี้เขาอยู่ในกรง พอเปิดประตูให้ก็โวกวาก ๆ ออกมาเท่านั้น เขาไม่มีวินัยอะไร

เรามีวินัยให้พวกกันปฏิบัติรักษาตัวให้ดีนะ การอยู่การกินการใช้การสอยอย่าฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินประมาณ การอยู่ให้อยู่พอเหมาะพอดี อย่าสร้างหอบปราสาทราชมณเทียรขึ้นในแดนมนุษย์นี้ ไปแข่งหอบปราสาททิพย์ในเมืองสวรรค์ แข่งเท่าไรก็จมไปเท่านั้นไม่เกิดประโยชน์ เรียกว่าเย่อหยิ่งเกินภูมิของมนุษย์ไป ซึ่งผิดกับภูมิทิพย์ภูมิเทวดาอินทร์พรหมเป็นไหน ๆ เหล่านั้นเกิดมาจากบุญจากกรรมของท่านผู้สร้างบุญกรรมไว้ทั้งเขาทั้งเรานั้นแหละ สร้างไว้ยังไงก็ไปครองหอบปราสาทราชมณเทียรสมบัติทิพย์บนสวรรค์ชั้นพรหม นี่เกิดขึ้นจากทิพย์ ใครไปตกแต่งไม่ได้ เป็นเรื่องเจ้าของตกแต่งบุญกรรมของเจ้าของแล้วขึ้นไปสวายเป็น

ส่วนแดนมนุษย์นี้เราหากันเต็มกำลังความสามารถด้วยกันทุกคน จึงให้รู้จักประมาณในการเสาะแสวงหาในการอยู่ อย่าปลุกบ้านปลุกเรือนจนกระทั่งระฟ้า เทวดาอินทร์พรหมทั้งหลายพึงลงหมด ลู่อปราสาทมนุษย์ที่สำเร็จไปจากอิฐจากปูนจากหินจากทรายนี้ไม่ได้ พวกนั้นพังทลายไปหมด พวกนี้ทำลายเอา อย่างนี้มันเป็นอฐานะนะ เป็นไปไม่ได้ อย่าพากันติดกันดินจนเกินเหตุเกินผล อยู่ยังไงพออยู่ให้อยู่ พ่อแม่ปู่ย่าตายายมาท่านพาสงบเสี้ยมไม่สืมนื้อสืมตัว ท่านดำเนินมายังไง เราอย่าคึกอย่าคะนอง

แข่งหน้าแข่งหลังพ่อแม่ปู่ย่าตายายของเรา จะเป็นความเสียหายอย่างมากทีเดียว ให้พากันมองดูผู้ใหญ่ท่าน ดำเนินตามผู้ใหญ่ เด็กเดินตามครูดี ถ้าแข่งครูแล้วไม่ดีละ ให้เราจำไว้ นี่การอยู่ สถานที่อยู่ยังงีพออยู่-อยู่กันไป พออาศัยร่างกายวันหนึ่งเพื่อสร้างความดีต่อตัวเองนี่เท่านั้น

การใช้สอยก็เหมือนกัน อย่าสุรุ่ยสุร่าย บ้านหนึ่ง ๆ ไปนับดูชรยนต์ มันเกินไปแล้วนะ รยนต์บ้านหนึ่งมีมากกว่าคนในอุดรนี้อีก บ้านหนึ่ง ๆ มันมากขนาดไหน บ้านหนึ่งมีรยนต์กี่คัน เมืองอุดรยังสู้ไม่ได้ บ้านเดียวเท่านั้นชนะหมดในเมืองอุดร เพราะต่างคนก็ต่างมีรยนต์ สุดท้ายก็เมืองอุดรรบกันด้วยการฟุ้งเพื่อห่อเหิม ด้วยการใช้การสอยไม่รู้จักประมาณ นี่ก็ทำให้เสียเรา การเสาะแสวงหาสิ่งเหล่านี้มาใช้เรื่องเล็กน้อยที่จะได้มานั่งไถ่ไถ่นั้นนะ รยนต์คันหนึ่งราคาเท่าไร เราต้องคิดเสียก่อนซิ เงินทองที่จะหามาซื้อรยนต์คันหนึ่งราคาเท่าไร แล้วเอามาใช้นั่งไถ่ไถ่เกิดประโยชน์อะไร ความเดือดร้อนเกิดจากผู้หาเองนะ ไม่ใช่อยู่เฉยๆ รยนต์จะมาเกยหน้าบ้านเลยไม่มีต้องเสาะแสวงหาแทบเป็นแทบตายกว่าจะได้มาใช้ เอามาใช้เท่าที่จำเป็น ๆ ไม่จำเป็นอย่าฟุ้งเพื่อห่อเหิม

ความฟุ้งเพื่อนี้ทำคนให้เสียมากต่อมากแล้ว ไม่ใช่ทำคนให้ดี ความฟุ้งเพื่อไม่ใช่อันใดเป็นขั้นดี มีแต่ทำให้คนเสีย มันติดมันตันละซิ อยากรได้อะไรก็ต้องติดต้องดี้น ไม่ติดไม่ดี้นก็วิ่งเต้นชวนขวยหากองทุกข์มากองเต็มอยู่นั้นหมด สุดท้ายก็ติดหนี้ติดสิน พระรุ้งพระรัง ซื้อรยนต์ซื้อเงินผ่อนซื้อเงินสด อะไรซื้อไปหมด ซื้อตะไปหมด ติดหนี้ติดสิน จ่ายค่างวดไม่ได้เขาก็มายึดไปๆ มีแต่ความบอบช้ำเท่านั้นเพราะความฟุ้งเพื่อห่อเหิมของเรา ไม่รู้จักประมาณเอง ให้คิดให้ดี นี่ละธรรมท่านสอนอย่างนี้ให้พากันเอาไปคิด อย่าเกินเนื้อเกินตัว มนุษย์เราเท่ากับมนุษย์ทั้งหลายนั่นแหละ ใครจะซิงดีซิงเด่นไปไหนถ้าไม่ตีซิงไปเท่าไรยิ่งแล้ว ถ้าตีอยู่ที่ไหนอยู่ในถ้าในหวัดที่นั่น อยู่ในบ้านในเรือน ออกไปที่ไหนดี ตีอยู่กับคน ไม่ใช่ตีอยู่กับสถานที่เครื่องประดับประดาตกแต่งเฉยๆ สิ่งเหล่านี้มาประดับประดาตกแต่งพอดูได้เท่านั้น ไม่ถึงกับต้องเป็นความฟุ้งเพื่อห่อเหิม จนกระทั่งไม่มีอะไรจะกิน จะอยู่จะใช้จะสอย เพราะความชวนขวยหามาเพื่อปรนปรีอตัวเอง มันมากต่อมาก หาไม่ทันจมไปได้ๆ คนเรา จึงขอให้พากันอยู่กันกิน การใช้สอยให้พอดีพอดีทุกสิ่งทุกอย่าง ให้จำเอานะลูกหลาน

มองเห็นเด็กนี้ เด็กก็จะเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า เด็กควรจะได้รับการศึกษาอบรมจากผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่ดีเด็กก็จะดีไปตาม ถ้าผู้ใหญ่เลวเด็กก็จะเลวไปตาม ให้ถือว่าเรานี้คือแบบพิมพ์ของเด็ก ถ้าเราดีแล้วเด็กก็จะค่อยดีไปตาม เพราะเด็กแต่ละคน ๆ มีพ่อแม่แม่เป็นรั้วกันไว้เสมอๆ พ่อแม่ดีรั้วกันก็ดี เด็กก็กลายเป็นเด็กดีไปด้วย ถ้าพ่อแม่

โกโรโกโส ขอบเขตของการประพฤติปฏิบัติตัวไม่มี เหลวแหลกแหวกแนว เด็กเกิดมาก็กลายเป็นเด็กเหลวแหลกแหวกแนวไปตามๆ กันหมดไม่ดี

วันนี้ก็เป็นวันมหามงคลของพวกเราทั้งหลาย เจ้าฟ้าท่านเสด็จมาโปรดพวกพี่น้องเฉพะอย่างยิ่งชาวอุดรเรา นับว่าเป็นสิริมงคลแก่พวกเราทั้งหลายเป็นอย่างมาก วันนี้ท่านก็ได้เสด็จกลับแล้ว เพราะภาระของท่านมีมากต่อมาก มากกว่าเราเป็นไหนๆ เราอย่าว่าคนนั้นยุ่งคนนี้ก็ยุ่ง เอาแต่ความยุ่งเท่ากำปั้นมาอวด แล้วดูความยุ่งของท่านที่ครอบฟ้าครอบแผ่นดินในเมืองไทยของเรา มาเทียบดูยุ่งมากขนาดไหน ท่านไม่เห็นบ่นอะไร เรายี่ปี่ดเปัดๆ มีแต่บ่นๆ ใช้ไม่ได้นะ วันนี้พูดเพียงเท่านี้แหละ ให้ลูกหลานทั้งหลายเอาไปเป็นคติเครื่องเตือนใจ ขอความสวัสดิ์จงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd